

Maatschappelijke sportverenigingen

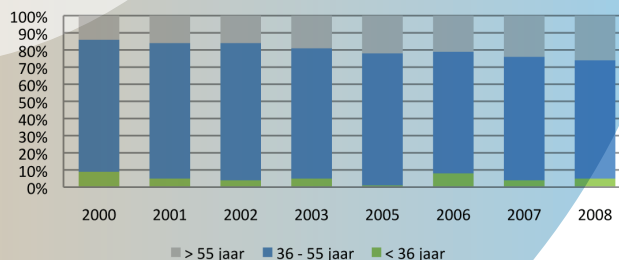
De sportvereniging is een gewilde partner in (gemeentelijk) beleid. In 1965 werd door het toenmalige Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk al structureel aandacht geschonken aan sportverenigingen, omdat sport gezien werd als een zinvolle vrijetijdsbesteding. Sport droeg bij aan de volksopvoeding en juist daarom werden sportaccommodaties gebouwd voor verenigingen. De sportverenigingen in de jaren zestig waren zich echter niet bewust van de opvoedkundige rol en hun maatschappelijke bijdrage. Zij waren er voor de sport. ➤

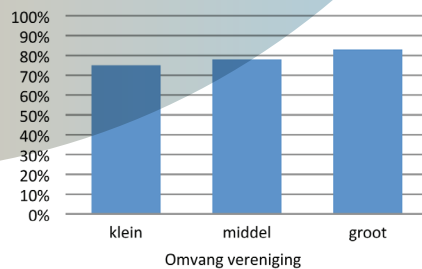
Tegenwoordig is dat anders. Natuurlijk zijn verenigingen er ook nu nog vooral om de sport, maar daarnaast beseffen ze zich dat ze een maatschappelijke functie vervullen. Verenigingen voelen een maatschappelijke verantwoordelijkheid. In de landelijke Verenigingsmonitor (2008) geeft 78 procent van de verenigingen aan deze verantwoordelijkheid te voelen en vindt 72 procent dat een vereniging er voor meer is dan alleen hun leden te laten sporten. Grote verenigingen in grotere mate dan de kleine verenigingen.

Deze maatschappelijke verantwoordelijkheid uit zich op verschillende manieren. Neem bijvoorbeeld de samenwerking met scholen. Verenigingen doen dit vooral omdat het nieuwe leden oplevert (61%) en goede PR geeft voor de vereniging (47%). Maar op de derde plaats staat dat zij vinden dat het de maatschappelijke taak van de vereniging is (38%). Vooral in verenigingen met veel jeugdsporters zijn ze zich bewust van de opvoedkundige waarde van de sportvereniging. De Breedtesport impuls en de BOS-impuls hebben vast bijgedragen aan deze maatschappelijke bewustwording van verenigingen en de toegenomen samenwerking tussen verenigingen en scholen. In landelijk en lokaal sportbeleid is de nadruk sterk komen te liggen op samenwerking met sportverenigingen. In de door VSG, NOC*NSF en VNG uitgeschreven verkiezing 'Sportgemeente van het Jaar 2009' staat de sportvereniging centraal en de helft van de verenigingen heeft in de Verenigingsmonitor aangegeven projectmatig samen te werken met de gemeente. Met de intrede van de combinatiefunctienaris worden dat er vast nog meer. Ondanks alle samenwerking en aandacht voor verenigingen op gemeentelijk niveau is toch maar een

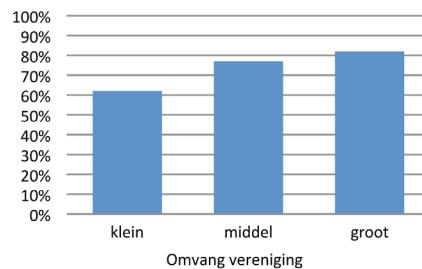
Gemiddelde leeftijd verenigingsbestuur

Maatschappelijke verantwoordelijkheid

Meer dan leden leuk laten sporten

Bron: Verenigingsmonitor 2008, bewerking Mulier Instituut

kwart van de verenigingen betrokken bij sportstimeringstrajecten en kent 87 procent van de verenigingen minimaal één knelpunt. Vooral leden en kader/vrijwilligers zijn knelpunten.

Gemeenten doen er daarom goed aan om de vinger aan de pols te houden bij de verenigingen. Door de toegenomen maatschappelijke druk bestaat de kans dat verenigingen wegdrijven van de kernactiviteit en problemen zich opstapelen. In de afgelopen jaren is het aantal verenigingen dat te maken heeft met knelpunten onverminderd groot en tweederde van de verenigingen heeft behoefte aan professionele ondersteuning. Daarnaast is een trend van een vergrijzend sportbestuur zichtbaar en is gebleken dat juist de oudere sportbesturen minder bereid zijn tot verandering en professionalisering. Juist deze professionalisering van verenigingen is een belangrijke voorwaarde om goed invulling te geven aan de maatschappelijke rol van de sportvereniging.

Maar het is natuurlijk de vraag in hoeverre deze landelijke resultaten ook opgaan in uw gemeente. Weet u hoe de verenigingen er in uw gemeente voor staan? Weten deze verenigingen goed invulling te geven aan de maatschappelijke rol die de gemeente voor hen ziet weggelegd? En wat zijn hun knelpunten en hoe vergrijsd zijn de besturen? Vragen die u op lokaal niveau zou moeten kunnen beantwoorden. Want de vereniging is een belangrijke samenwerkingspartner en wordt alleen maar belangrijker. Zorg ervoor dat u weet hoe uw verenigingen er voor staan, zodat zij veel voor de gemeente kunnen betekenen en u weet wat u voor hen kunt betekenen.

Remco Hoekman is onderzoeker bij het W.J.H. Mulier Instituut, in deze vaste column brengt hij sportonderzoek en sportbeleid samen. r.hoekman@mulierinstituut.nl